

[Aksel Larsen.]

til retsforbundet og til kommunisterne, var det samme som det, de havde sagt i udvalget: at dette var noget, de ikke kunne og ikke ville tolerere, at de opfattede dette som et lovbrud fra folketingets side, og når folketinget begik sådan noget, kunne man ikke forvente, at de skulle overholde uretfærdige love, som folketinget vedtog. De erklærede kategorisk, at de arbejdspladser, de repræsenterede, var absolut indstillet på ikke at respektere denne lov, hvis den blev vedtaget, at de ikke agtede at gå i arbejde, og at de overvejede, når de gik i arbejde engang, selv at gennemføre arbejdstidsforkortelsen på trods af, hvad man måtte vedtage her, og på trods af, hvad den faste voldgiftsret og andre måtte sige.

Jeg kan forstå dette, og jeg vil altså understrege, at jeg havde indtryk af, at der rådede en ganske umådelig forbitrelse i de kredse, hvis repræsentanter opsøgte os — at det var alvor. Man har her talt så meget om, at vi må have arbejdet i gang, og at vi må have arbejdsro. Jeg tror ikke, man får arbejdsro. Jeg ved ikke, om der er nogen, der kan huske, hvordan man behandlede et enkelt fag, nemlig typograferne, for 2 år siden. Man behandlede dem på den måde, at skønt man vidste, at typograferne og bogtrykkerforeningen faktisk havde forhandlet sig til nogenlunde enighed, så blev det, de var enige om, ikke optaget i forligsmandens mæglingforslag, og man gav de københavnske typografer næsten ingenting. Det udløste naturligvis forbitrelse blandt dem, en forbitrelse, som bogtrykkerne forstod. Resultatet af det hele blev, at der ved forhandlinger i overenskomstperioden opnåedes ganske betydelige lønforbedringer, vistnok større, end typograferne havde kunnet opnå, hvis forligsmanden havde taget hensyn til, hvad han kunne få bogtrykkerforeningen med til ved forhandlingerne.

Sådan udsætter man sig for at det går, når man behandler fagene på denne måde. Der er grænser for, hvordan man kan behandle et trækdyr og alligevel få det til at trække; der er grænser for, hvad man kan byde arbejderne. På en tid, da industriselskabernes regnskaber viser kæmpeoverskud, og deres aktiers børskurser stadig

stiger, hvor de udlodder millionsummer til aktionærene gennem bonus og friaktier, hvor arbejdsproduktiviteten er stigende, hvor arbejdslønningerne samtidig ikke rækker til på grund af de stigende priser, og hvor der går så mange arbejdsløse, da er det stærkt at komme og sige: nu skal vi ved folketingets hjælp tvinge arbejderne til at arbejde under betingelser, de med så stort flertal — idet de har fulgt de regler, folketinget selv har opstillet for deres afstemning — har forkastet.

Jeg synes, at alle partier i denne sal burde betænke dette og sige til sig selv, at ikke alene bør man ikke begå en uret, men man skal også tage hensyn til disse rent faktiske forhold, og man skal ikke her gøre noget, som ikke kan skabe ro, men det modsatte på arbejdsmarkedet.

Jeg sagde, at der var arbejdere, der var indstillet på selv at gå i gang med arbejdstidens forkortelse på trods af overenskomster, love og forbud. Det er muligt, at de ikke alligevel kan få denne reform gennemført og anerkendt, men det er sikkert, at hvis arbejderne ikke godkender en lov som denne, men reagerer mod den på en måde, som man både kan bemærke og føle, så vil det komme til at gavne dem økonomisk i deres forhold til arbejdsgiverne i den kommende tid, og så vil det også i forhandlingerne med arbejdsgiverne, i den offentlige debat og i folketinget forvandle spørgsmålet om arbejdstidsforkortelse fra det, man hidtil har betragtet det som, et akademisk diskussionsspørgsmål, til et realitetsspørgsmål; så vil arbejdstidsforkortelsen være i sigte. Hvis arbejderne derimod går under åget uden at mukke, kan de være sikre på, at dels vil de ikke kunne skaffe sig nogen forbedringer i løn og arbejdsvilkår i overenskomstperioden, dels vil de ved næste overenskomstafslutning blive behandlet endnu dårligere end denne gang. Danske arbejdere har deres erfaringer, og de er med velberåd hu efter egen beslutning gået ud i disse strejker for at sætte deres krav igennem. De havde muligheder for at sætte nogle af de væsentlige krav igennem, og jeg tror ikke, at de kan eller vil finde sig i, at folketinget på den måde, man her tænker sig det, forsøger at forhindre det.

Ja, jeg har så kun at tilføje, at vi naturligvis vil stemme imod de ændringsforslag,